

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
ÚSTAV TEORIE A PRAXE OŠETŘOVATELSTVÍ
Na Bojišti 1771/1, 120 00 Praha 2

Posudek oponenta bakalářské práce

Název bakalářské práce:

Stravovací a pitný režim všeobecných sester na vybraných pracovištích

Název bakalářské práce v anglickém jazyce:

Nutrition and Drinking Regime of Nurses on Selected Wards

Autor práce: Anna Janková

Název studijního oboru: Všeobecná sestra

Forma studia: prezenční

Vedoucí práce: Mgr. Eva Marková, Ph.D.

pracoviště VŠZ, o. p. s. Praha 5

Oponent práce: Mgr. Lenka Lukášová Jeřábková

pracoviště: ÚTPO 1. LF UK

Akademický rok: 2015/2016

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny slovně, počtem bodů a navrženým klasifikačním stupněm. Oba hodnotitelé (vedoucí i oponent) vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (v daném bodovém rozpětí a struktuře), návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí posudku bývají také doporučené otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro jednotlivé klasifikační stupně je pouze doporučené, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos práce může převážit drobné nedostatky, anebo naopak zásadní pochybení v klíčovém aspektu může být natolik závažné, že práce není doporučena k obhajobě i přes jiné nesporné kvality).

Klasifikace navržená v posudcích není pro zkušební komisi Státních závěrečných zkoušek závazná, ta k posudkům sice přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I v případě jednoho či obou nedoporučujících posudků může student závěrečnou práci před komisí obhajovat.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (výchozí, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	4
<p>Abstrakt (slovní hodnocení) Abstrakt splňuje požadavky z hlediska rozsahu. Autorka v abstraktu neuváděla výzkumné otázky.</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	10
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení) Autorka zvolila aktuální literární zdroje. Použitá literatura není očíslována ani abecedně seřazena. Postrádám více zdrojů k již provedeným výzkumným šetřením na toto téma. Metoda rešerše není popsána. V citacích se objevují drobné nedostatky.</p>		
<p>Použití metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? ▪ Je zdůvodněna volba 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám ▪ Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové 	8

<p>použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? ▪ Má práce logickou strukturu? <p>(0-20 bodů)</p>	<p>metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné 	
<p>Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)</p> <p>Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a empirickou část. Jednotlivé kapitoly jsou od počátku chybně očíslovány (viz obsah). Autorka uvádí několik shodně očíslovaných kapitol. Př. 1.2 „Komponenty výživy“, ale také shodně 1.2 „Pitný režim“, 1.3. „Energetický metabolismus“ 1.3 „Lidský organismus a tekutiny“ a další. Cíle práce i metody výzkumného šetření byly formulovány srozumitelně. Autorka zvolila jako výzkumnou metodu využití nestandardizovaného dotazníku vlastní konstrukce. Otázky v dotazníku jsou taktéž nesprávně číslovány a s čísly otázek v popisu výsledků nekorespondují. Př. autorka uvádí v popisu výsledků jako otázku č. 11 „Pohlaví respondentů“ avšak v dotazníku se pod otázkou č. 11 nachází otázka „Ovlivňuje Váš způsob stravování a pitný režim Vaše zdraví?“ I další čísla otázek uvedené v dotazníku nekorespondují s očíslováním otázek v popisu výsledků.</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpovídají všechny uvedené informace soudobému stavu poznání? ▪ Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy? ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření 	<p>5</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)</p> <p>Autorka v kapitole 1.2 charakterizuje jednotlivé komponenty výživy, což považují (vzhledem k tématu práce zabývající se především stravovacím a pitným režimem), za nadbytečné. Stejně hodnotím kapitolu „Možnosti pitného režimu“ (str. 21,22). Výsledky nejsou správně vyhodnoceny.</p>		

Autorka uvádí celkový počet respondentů **114**.

V otázce

- „Pohlaví“ (není možné označit čísla otázek, jelikož čísla nekorespondují s dotazníkem) je absolutní četnost respondentů **113**, str. 24.
- „ Pracoviště“ je absolutní četnost respondentů **118** a relativní četnost 105 %, str. 25-26.
- „Počet odpracovaných let ve zdravotnictví“ – **104** respondentů, 92%, str. 26-27.
- „Kdy snídáte, když máte ranní pracovní směnu?“ – odpovědělo **118** respondentů, 105 % , str. 29-30.
- „ Jak obědváte v pracovní směně? “ - **117** respondentů – 103 %, str. 30-31.
- „ Máte možnost vzít si v práci přestávku na jídlo?“ – **115** respondentů, 101 %, str.32-33.
- „Kde se stravujete?“ V dotazníku není uvedeno, zda-li je možné uvést více odpovědí avšak v popisu výsledků tuto informaci autorka uvádí. Výsledek proto nemůže být validní. Respondenti nemohli vědět zda mohou zaškrtnout více odpovědí.
- „ Jak jste spokojená se svým dosavadním stravovacím režimem?“ - **115** respondentů, 102%, str. 34-35.
- „Nosíte si na pracovní směnu tekutiny?“ - **117** respondentů, 104%, str. 35-36.
- „ Ovlivňuje Váš způsob stravování a pitný režim Vaše zdraví?“ – **116** respondentů, 104%, str. 37-38.

V otázce „Kdy večeříte,“ bylo možno dle popisu výsledků uvést více odpovědí, v dotazník je tato otázka značně nejasná a nepřehledná –možnosti ANO-NE nekorespondují s uvedenými možnostmi (str. 31-32).

<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky související s tématem práce a realizací výzkumu? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? ▪ Byla respektována pravidla publikační etiky? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce 	<p>10</p>
<p>Etické aspekty práce (slovní hodnocení) Etická pravidla a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Shoda v systému „Theses“ je do 5 %.</p>		
<p>Odborný a společenský přínos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	<p>3</p>

<p>Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení) Předložená práce pojednává o velmi zajímavém a aktuálním tématu. Z důvodu nesprávného zpracování výsledků není možné zhodnotit společenský přínos práce ani validitu výsledků. Celkový výstup z práce považuji za hluboce deficitní. Nebyla uvedena doporučení pro další výzkum a nebyl vytvořen žádný edukační materiál, který považuji, v případě správného zpracování výsledků, za vhodný.</p>		
<p>Formální úroveň práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? ▪ Má práce dobrou jazykovou úroveň? <p>(0-15 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké akademické úrovni 	<p>6</p>
<p>Formální úroveň práce (slovní hodnocení) Předložená práce obsahuje všechny části, avšak teoretická část není srozumitelně uspořádána. V práci se objevují chybně číslované kapitoly a proto se v „Obsahu“ není možné dobře orientovat. Jazyková úroveň vykazuje mírné nedostatky. Předložená práce splňuje požadovaný rozsah.</p>		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro bakalářské práce
Výborně	100–81
Velmi dobře	80–61
Dobře	60–41

Práci klasifikuji stupněm: **Dobře**

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

- **Chybně očíslované kapitoly.**
- Nadpočetné zařazení některých kapitol.
- Chybně očíslované otázky v dotazníku nekorespondující s čísly otázek v popisu výsledků.
- Nedostatek informací pro respondenty k vyplnění dotazníku, kdy u některých otázek není proto **možné získat validní data.**
- **Chybně vyhodnocené výsledky.**
- Literatura není očíslována ani abecedně seřazena.
- Není uvedeno doporučení pro další výzkum.

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

Práci doporučuji k obhajobě, avšak s velkými výhradami.

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

- 1) Uveďte doporučené zásady a správný časový harmonogram stravovacího a pitného režimu pro sestry pracující na noční směně.**
- 2) Považujete výsledky Vašeho výzkumného šetření za validní ?**

V Praze dne 14. 8. 2016
Místo a datum vypracování posudku

Mgr. Lenka Lukášová Jeřábková
Podpis oponenta práce